

Haasteista huolimatta elinvoiman kehittäminen keskiössä

Kuntien vuoden 2023 talousarvioita on laadittu suuressa epävarmuudessa. Vuoden 2023 alusta aloittavat hyvinvointialueet vaikuttavat merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Kuitenkin muutoksen vaikutuksia voidaan vain arvailla etenkin kuntien taloudelliseen asemaan. Juvalla suurin haaste vuoden 2023 vakauttaa kunnan menorakenne vastaamaan käytettävissä olevia tuloja talouden tiukentuessa vielä nykyisestä taloussuunnitelmavuosina.

Haasteista huolimatta Juvan kunnanhallitus hyväksyi pienin muutoksin tänään kunnanjohtajan talousarvioesityksen esitettäväksi 12.12.2022 kokoontuvalle valtuustolle. Talousarvioesitys on 2 000 euroa ylijäämäinen.

Kunnan veroprosentti on vuodelle 2023 8,11. Se on samaa tasoa kuin vuonna 2022, mutta siitä on vähennetty hyvinvointialueiden takia 12,64 prosenttiyksikköä, joka siirtyy valtiolle. Verotulot laskevat 47,12 prosentin verrattuna vuoden 2022 talousarvioon. Vuodelle 2023 kunnallisveron tuotoksi arvioidaan talousarvioesityksessä 7,8 miljoonaa euroa. Yhteensä verotuloja arvioidaan saatavan 11,6 miljoonaa euroa. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kiinteistö- ja yhteisöverojen suhteellinen osuus kuntien verotuloista kasvaa.

Valtionosuuksien ennakoidaan olevan vuonna 2023 noin 3,9 miljoonaa euroa. Ne pienenevät Juvalla vuoteen 2022 verrattuna 19,9 miljoonaa euroa eli 83,5 prosenttia. Muutos johtuu hyvinvointialueuudistuksesta.

Kunnan vuokratuloista merkittävä osuus muodostuu sote- ja pelastustoimen kiinteistöistä, jotka on vuokrattu hyvinvointialueille. Ne ovat ns. siirtyviä sopimuksia. Sopimuksessa on vuokratarkistusehto, jonka soveltamisesta edelleen ovat neuvottelut kesken. Lisäksi kohonneet energiakustannukset rasittavat kunnan menoja.

Valmistautumista muutoksiin

Juvalla on viime vuosina toteutettu suuria rakennushankkeita sekä tehty rakenteellisia muutoksia. Suurimmat investoinnit ovat tulevana vuosina jätevedenpuhdistamo, jonka suunnittelu jatkuu, ja se on tarkoitus toteuttaa vuosina 2024-2025. Vesihuollon infraa parannetaan yli 500 000 eurolla vuonna 2023. Vanhusten palveluasumista kehitetään. Nykyinen Kuunsillan rakennus, joka on ollut poissa käytöstä, puretaan, ja tilalle toteutetaan uudisrakennus. Toteuttamistapa selviää vuoden 2023 kevään aikana.

Urheilukentän peruskorjaus valmistuu vuonna 2023. Partalan museoalueen rakennusten korjaamista jatketaan vuonna 2023. Katuverkkoa peruskorjataan laaditun suunnitelman mukaisesti.

Korkomenojen arvioidaan nousevan vuonna 2023 nykyisestä. Talousarvioesitys päättyy noin 2,2 miljoonan euron vuosikatteeseen, mikä kattaa kunnan vuotuiset poistot. Vuosikatteeseen pääseminen edellyttää tiukkaa kulukuria talousarviovuoden aikana.

Juvan kunta on pyrkinyt luopumaan tarpeettomista kiinteistöistään. Näin on tarkoitus toimia myös vuonna 2023 vuonna 2022 päivitetävän kiinteistöstrategian mukaisesti.

Epävarmuuksien suunnittelukausi

Vuoden 2023 alusta toteutuu Suomen julkisen hallinnon suurin muutos, kun hyvinvointialueet aloittavat. Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen tehtävät siirtyvät hyvinvointialueille. Kunnista poistuu uudistuksen myötä ko. palveluiden kustannukset, mutta myös rahoitus.

Juvan kunnan menoista uudistus poistaa 32,9 miljoonaa euroa. Rahoituksesta vähenee 30,2 miljoonaa euroa.

Juvan kunnan toimintakate paranee vuodesta 2022 vuoteen 2023 69,6 prosenttia, noin 32 miljoonaa euroa. Toimintakatetta vuodelle 2023 on budjetoitu 13,9 (46,0) miljoonaa euroa. Siitä suurimman osan, reilut 11,9 miljoonaa euroa, vievät sivistyspalvelut. Kunnan henkilöstömenot ovat 8,1 miljoonaa euroa, mikä on saman verran kuin vuonna 2022.

Kunnanhallituksen puheenjohtaja **Jaakko Hänninen** muistuttaa, että elokuun lopulla laaditun talousarvioraamin jälkeen on tapahtunut paljon ympäröivässä yhteiskunnassa. – Joillakin toimialoilla jouduttiin raami ylittämään. Niistä huolimatta kuitenkin saavutettiin pienin mahdollinen ylijäämä, toteaa Hänninen. Hänninen on tyytyväinen, että tiukassa taloustilanteessa talousarviossa on myös merkittäviä investointeja kuten palveluasumisyksikkö, jonka toteutustapa tarkentuu ensi vuoden aikana. Jätevedenpuhdistamon investointi on ollut tarpeellinen jo pitkän aikaa, ja on nyt toteutumassa välttämättömänä investointina.

- Talousarvion laadintaprosessi meni totutun sujuvasti. On hienoa, että viimeaikaiset panostuksemme lapsiin ja nuoriin näkyvät mm. kasvaneina käyttäjämäärinä varhaiskasvatuksessa. Talousarvio on laadittu realistisesti ja huomioiden mahdollisimman hyvin nopeasti muuttuva toimintaympäristö, kiittelee Hänninen.

Kunnanjohtaja **Mervi Simoska** toteaa tilanteen olevan taloussuunnittelun osalta erittäin haasteellinen. - Epävarmuuksia on paljon. Vuosi 2023 on vielä kohtuullinen, mutta sen jälkeisistä vuosista on äärimmäisen vaikea sanoa vielä luotettavasti mitään. Hyvinvointialueuudistuksen lopulliset taloudelliset vaikutukset nähdään vasta taloussuunnitelma-vuosina. Kunta keskittyy lakisääteisiin tehtäviinsä, sivistykseen ja elinvoiman edistämiseen. On erittäin tärkeää, että jatkamme kunnan kehittämistä. Sitä tukemaan perustimme tänään myös elinvoimatyöryhmän, joka aloittaa työnsä vuoden alusta.

Simoska muistuttaa, että toimivan yhteistyön rakentaminen hyvinvointialueiden ja kuntien kesken on vuonna 2023 tärkeää. Hyvinvointialueen kanssa on paljon yhteistä työtä edessä yhdyspinnoilla, joita ovat mm. kotouttamisessa, mielenterveys- ja päihdetyössä ja työllisyyden hoidossa. Siihen työhön toivotaan päästävän mahdollisimman pian, kun hva järjestäytyy vuoden vaihteen jälkeen.

Lisätietoja hallituksen puheenjohtaja Jaakko Hänninen, puh. 040 508 3783 ja kunnanjohtaja Mervi Simoska, puh. 0400 136 202.

Juvan kunnan talousarvioehdotus 2023 valtuustolle

	Tilinpäätös 2021	Talousarvio + Ta- muutokset 2022	Talousarvio 2023
Asukasluku	5 892	5 892	5 892
Veroprosentti	20,75	20,75	8,11
Verotulot milj. €	22,155	21,992	11,629
Valtionosuudet milj. €	23,527	23,857	3,931
Vuosikate milj. €	3,318	0,460	2,244
Vuosikate €/asukas	563,07	78,12	380,92
Toimintakate milj. €	- 42,967	- 45,972	- 13,865
Investoinnit, netto milj. €	- 3,318	- 2,430	- 2,391
Lainat vuoden lopussa €/asukas	3 338	3 037	3 082
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-) 1000 €	+ 1 427	- 1 380	+ 2
Taseessa ylijäämää (+) / alijäämää (-) vuoden lopussa milj. €	+ 6,507	+ 5,127	+ 5,129